

UUTISKIRJE

Tervist!

“Terveyttä” on hyvä nyt toivottaa kaikille. Toivottavasti olet hyvin olemassa ja nautit Suomen suloisesta suvesta. Koronaviruspandemia on koetellut koko maailmaa ja pysäyttänyt ihmiskunnan kotiin. Monille koti on se vaarallisin paikka, toisille luovuuden lähde tai lepopaikka ja kolmannelle yksinäisyyden vankila. Lähetystyöntekijöille eristyksissä eläminen ei ole vierasta ja virolaisille sosiaalinen eristäytyminen on luonnollinen olotila -olemmehan e-Eestissä tottuneet 20 vuoden aikana hoitamaan työmme skypeillä ja muilla Viron innovatiivisilla digivälineillä. Perheemme elää nyt koronakriisin keskellä suurten muutosten aikaa, kun olemme palaamassa Virosta 11 vuoden jälkeen ja kerralla kaikki muuttuu. Meidän ja Titta Hämäläisen Virosta paluun myötä Lähetysseura lähtee Virosta viimeisen kerran lähetystyöntekijöinä.

Korona

Viro selvisi pandemian ensimmäisestä vaiheesta vähin vaurioin. Testauksia oli alusta asti paljon, eristys toimi ja ihmiset pysyivät kodeissaan pitkälti jo vuosia ennen koronaa kehitetyn digitalisaation mahdollistamana, kun etätyö ja -koulu sekä e-kauppa eEestissä hoituivat helposti. Moni pakeni maakotiinsa kaupunkien ulkopuolelle ja Tallinna muuttui kuukaudeksi aavekaupungiksi. Tällä hetkellä tartuntatapauksia on todettu 1984, näistä aktiivisia enää 20 ja heistä sairaalassa 7 (tehohoidossa 1). Testattuja tähän mennessä 104 300, kuolleita 69 ja kaikki tartuntaketjut on tunnistettu ja valvonnan alla. Valvontaa suoritetaan poliisin drooneilla ja muilla keinoin ja virolaiset ovat hyvin omaksuneet 2+2 säännön: 2 henkeä yhdessä ja seuraaviin kahteen 2 metriä välimatkaa. Jonkin verran on kirjoitettu sakkoja suojaussääntöjen tai kotikaranteenin rikkomuksista, mutta tunnelma Virossa on hyvin rauhallinen ja ylhäältä ohjattuun systeemiin tottuneet virolaiset ovat hyvin varautuneet, istuttamalla omalle maalle perunaa ja tilaamalla kriisiruokapaketteja, joihin kuuluu myös trangia -mikäli sähkön ja kaasun saanti loppuisi. Kansakunnan muistissa ovat historian vaikeat vaiheet eli virolaiset muistavat Siperian, nälän ja pakolaisuuden. Vaikeassa poikkeutilanteessa kuoriutuu esiin virolainen luovuus ja olemme kuulleet hyvin vähän valitusta, mutta nähneet paljon uusia innovaatioita selviytymiseen ja arjen ratkaisuihin.

Uudelleenitsenäistymisen jälkeen Viro alkoi start-up tyyliin rakentaa digitalisaation ja ohjelmoinnin avulla toimivaa ja tehokasta yhteiskuntaa, jonka julkishallinto ja lainsäädäntö olisi yhteensopiva digitodellisuuden kanssa. e-Terveys toimii tehokkaasti ja luotettavasti -tiedot ja esim. magneettikuvat ovat reaaliaikaisesti digitietokannassa saatavilla ja sähköinen logi kertoo, ketkä kaikki tietojasi ovat katselleet. Digi- tai mobiiliallekirjoitus on mahdollistanut meidänkin työssämme tehokkaan dokumentoinnin ja hallinnon, kun valmis sopimus on etäyhteydellä allekirjoitettu eri osapuolten välillä minuuteissa. Tästä nopeatempoisesta ja tehokkaasta yhteiskunnasta paluu tulee vaatimaan sopeutumista.

Lomautus

Pia sai 17.4. lomautuspäätöksen, jonka syynä oli “työn estyminen” ja työajasta vähennettiin kuukaudeksi - 60%. Käytännössä työaika jäi kaksi päivää viikossa. Pia perui heti e-koulutukset, ensimmäiset Viron kirkon perheneuvonnan e-neuvottelupäivät ja kaikki konsultaatiot mm. virolaisopiskelijoiden lopputöihin liittyen. Kaikkea ei voi kuitenkaan perua tai jättää tekemättä.

Pandemian aiheuttamien rajoitusten takia perheet ovat olleet kotieristyksessä, joka on aiheuttanut perheneuvonnassa lisätyötä ja kriisiavun tarve on kasvanut. Suuren tuen tarve on lapsiperheissä, joissa on päihde-, väkivalta- ja mielenterveysongelmia. Henkeä ja terveyttä uhkaavissa tilanteissa on tärkeää, että on mahdollisuus soittaa tutulle työntekijälle ja kuntien lastensuojelulle on tärkeää, että poikkeusoloissa kirkon

UUTISKIRJE

tuttu, luottamuksen saavuttanut suomalainen on saatavilla. Lomautuksen takia Pia joutui jonkin verran kieltäytymään avunpyynnöistä ja vähensi kriisi-interventiot minimiin.

Perhekeskus

**Kiitosten ja hyvästien aika.
FELM volunteeri Misku
Välimäki (vas.) ja Tallinnan
perhekeskuksessa Karin
Hänilane molemmat antoivat
tärkeän panoksen
Perhekeskukselle, kiitos!**

Helmikuussa 2019 Pia antoi kaiken johtamisvastuun paikallisille virolaisille, kun kirkolliskokous oli vahvistanut Perhekeskuksen säätiön perustamisen kirkkohallituksen perhetyön osaston tilalle. Koko kirkon perhetyöstä vastaavaksi valittiin piispa Joel Luhamets, joka on säätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja. Kun Pian tilalle valittu Signe Uustal osoittautui epäluotettavaksi ja hallintoneuvosto irtisanoi hallituksen, Piaa pyydettiin pelastamaan Perhekeskus. Signe ehti saada paljon pahaa aikaan, ei pelkästään maksamalla itselleen kolmea palkkaa, vaan solmimalla laittomia sopimuksia ja siirtämällä yhteistyökumppaneita oman firmaansa. Perhekeskuksella on nyt puolinen hallitus, mutta hallintoneuvosto ei ole palkannut toiminnanjohtajaa tai valinnut hallitukselle puheenjohtajaa. Samoin rikosasian aloittaminen Signeä vastaan on kesken. Perheneuvonta kuitenkin pyörii ja perheet saavat apua. Ulkomaisina kumppaneina voimme tukea kehitystä vain tiettyyn pisteeseen asti ja lopulta työn, säätiön ja Viron kirkon perheneuvonnan omistajuus on paikallisella kumppanilla. Viron kirkon suuri kehityshaaste on talouden ja toiminnan johtamisen läpinäkyvyys, eettisyys ja demokratian toteutuminen. Nyt kumppani on tästä tietoinen ja mm. Viron Sisäministeriö tukee kirkkoa korruption kitkemisessä. Näin lupasi ministeri Piale lähdön kynnyksellä. Suomen Lähetysseura on tehnyt voitavansa ja jääme rukouksin tukemaan hyvän hallinnon kehittämistä. Perheneuvonnan ja perhetyön tueksi jäävät myös muut suomalaiset yhteistyökumppanit, mm. Suomen kirkon perheneuvonta ja Espoon Lyömätön Linja.

Musiikkityö

Vaikka Koronan takia esimerkiksi jumalanpalveluksiin ei voitu osallistujia päästää ja lukuisia sovittuja tapahtumia jouduttiin perumaan, silti monet seurakunnat toteuttivat internetin välityksellä jumalanpalveluksia ym. tilaisuuksia. Tämän takia Tero kävi auttamassa facebook-live:n toteuttamista mm. Viimsin luterilaisessa seurakunnassa ja Allika-baptistiseurakunnan nuorten ylistys-illoissa. Hienointa tässä kaikessa on ollut se, että osallistujamäärät fb-live:ssä ovat olleet suuria ja mm. siitä rohkaistuneina lukuisat seurakunnat ovat jatkaneet jumalanpalvelusten välittämistä internetissä siitä huolimatta, että rajoituksia on purettu ja ihmiset saavat jälleen osallistua toimintaan paikanpäällä. Historiallista oli sekin, että koronan ansiosta Virossa alkoivat TV-hartaudet sunnuntaisin.

Viimeiset viikot ovat kuluneet raporttien kirjoittamisessa, lähtöjuhlissa, työpalaverien ja pakkaamisen merkeissä. Kiitollisena näistä vuosista voin enää todeta, että meidän on aika pakata laukkomme. Nuorisotyö ja nuorten musiikkityö jäävät hyviin paikallisiin käsiin. Miltä se työ tulevaisuudessa näyttää...sitä en tiedä. Eikä tarvitsekaan. Jumala johdattakoon meitä kaikkia suuressa viisautessaan. Hän tietää kyllä mikä on Viron kirkolle ja sen nuoriso- ja musiikkityölle parasta.

UUTISKIRJE

Lähtö

Elämme historiallisia hetkiä, sillä samaan aikaan kuin meidän työkaudemme Virossa päättyy, myös koko Lähetysseuran aktiivinen ja läsnäoleva hanketyö Virossa päättyy. Lähetysseuran kumppanuus jatkuu ja muuttaa muotoaan, mutta suomalaisia lähetysohjaajia Virossa ei enää lähetä. Olemme perheenä tienneet tämän ja valmistautuneet tähän jo parin vuoden ajan. Samaan aikaan kun iloitsimme siitä, että paikalliset työtoverimme ja kumppanimme ottavat kaiken vastuun ja jatkavat aloittamaamme työtä, tunnemme lähdön surua ja ikävää. Tämä on meille myös perheenä taitekohta, sillä Viola valmistui IB-lukiosta ylioppilaaksi ja suuntautuu omaan elämään. Pia ja Viola palasivat 18.6. ja työtehtävien takia Tero palaa Viljan kanssa vasta kesäkuun lopussa. Pidämme työaudelta paluujaksoa 19.7. asti ja sen jälkeen lähtöjaksoa.

Uusi työkausi

Lähetysseura kysyi vuosi sitten, olisimmeko vielä valmiita jatkamaan ulkomaantyössä toisella, meille jo kolmannella työalueella ja vastasimme tähän myöntävästi. Monien vaiheiden jälkeen on meidät kutsuttu Kambodžaan ja aivan hiljattain on Lähetysseurassa tehty lähettämispäätös. Mikäli saamme viisumit ja pääsemme matkustamaan, olisimme Viljan koulun alkaessa elokuussa lähdössä Phnom Penhiin uudelle työkaudelle Mekongin työalueelle. Pia jatkaisi samojen teemojen parissa psykososiaalisen tuen, perhetyön ja kirkon perheneuvonnan asiantuntijana, osittain myös globaalina neuvonantajana Lähetysseuran psykososiaalisen tuen ohjelmaan liittyen. Tero puolestaan toimisi kirkollisen työn neuvonantajana nuoriso- ja musiikkityössä sekä yhteistyöhankkeissa. Työkausi alkaa luonnollisesti kielikouluvaiheella Khmerin kieltä opiskellen ja paikalliseen työympäristöön, työn kumppaneihin ja uuteen maahan tutustuen. Vilja on saanut paikan Phnom Penhin kansainvälisestä koulusta ja Viola jää Suomeen opiskelemaan. Nyt rukoilemme, että nämä suunnitelmat siunattaisiin ja maailma olisi meille kaikille turvallinen paikka toteuttaa yhteistä missiota siellä, minne Jumala lähettää -sinut ja meidät, jokaisen omalle paikalleen.

Olemme kuukausia eläneet odotuksessa, mitä perheellemme tulee tapahtumaan heinäkuun jälkeen. Lasten kouluhakujen, työmahdollisuuksien avautumisen odotuksen ja Viron työn päättämisen vaikeuden keskellä on epävarmuutta ja tietämättömyyttä ollut paljon. Nyt yhtäkkiä kaikki prosessit ovat alkaneet mennä eteenpäin nopeasti ja tuntuu uskomattomalta ajatella, että olemme vasta orientoitumassa Virossa Suomeen paluuseen, kun jo samaan aikaan mieli alkaa suuntautua uudelle työalueelle. Virossa irtautumisen surun rinnalla on innostus uudesta ja ilo, että meidät kutsutaan yhteistyöhön ja saamme käyttää osaamistamme sekä työkokemustamme aivan toisenlaisessa ympäristössä. Ihmismielellä tämä kaikki ottaa oman aikansa ja tuntuu, ettei ehdi prosessoida kaikkea tapahtuvaa, vaan istuu vain kyydissä lujasti luottaen. Oman inhimillisen epävarmuuden sietämisen rinnalla luottamus hyvään Jumalaan ja johdatukseen muistuttaa siitä, ettei elämämme ole koskaan omissa käsissämme. Tämän on moni ymmärtänyt aivan uudella tavalla myös koronaviruksen pandemian aikana, kun näkymätön uhka on asettanut elämällemme konkreettisia rajoituksia ja herättänyt monenlaisia tunteita, jopa kuolemanpelkoa ja huolta läheisistä sekä koko maailmasta. Onko niin, että elämän hallitsemisen illuusiosta luopuminen palauttaa meidät ihmisen kokoiselle paikalle, luonnolliseen tilaamme, ja löytäessämme siinä luottamuksen tilassa toivoa, alamme löytää rauhaa ja iloa sekä kiitollisuutta jokaisesta pienestä asiasta ja aivan erityisesti läsnäolon hetkistä toisten ihmisten kanssa? Voiko tämä johtaa meidät arvostamaan enemmän elämää ja lähimmäistä sekä kaikkea itselle lahjaksi annettua? Kun enää ei tarvitse hallita elämää, voi vapautua toimimaan sen puolesta, mitä pitää oikeaksi, sillä paikalla, joka on

UUTISKIRJE

annettu ja missä meillä jokaisella on missio. Meille on tärkeää, että muistat, että sinun palvelupaikkasi on aivan yhtä tärkeä kuin meidän. Tehkäämme jokainen parhaamme omalla paikallamme, se riittää -sinä riität ja olet meille lähettäjänä suuri ilo sekä kiitosaihe. Aivan kuten meiltä kysytään, olemme vielä valmiita lähtemään, myös työmme tukijoilta kystään, oletteko vielä valmiita lähettämään. Elämme yhteisessä Jumalan missiossa, yhteistyössä palvelen.

Luottamus ja usko johdatukseen on vahvistunut tämän vuoden kestäneen prosessin aikana, joka on tuntunut pitkältä ja jota ovat varjostaneet myös Viron raskaat tapahtumat sekä lähtöömme liittyvät ilmiöt. Pian perheneuvoja-kollega kuvasi tuntojaan: “Tiedän, ettette itse ajattele jättävänne meitä. Kuitenkin meidän kokemuksemme on se, että hylkääte meidät.” Tämä on täysin ymmärrettävä kokemus, joka on myös luonnollinen osa lähetystyötä. Toinen kollega, Lea Saar toi lähtöjuhliimme lahjaksi omenapuun taimen sanoen: “Annan teille tämän omenapuun, jonka istutan omaan puutarhaani, jotta teillä olisi Virossa aina paikka, johon tulla nauttimaan työnne hedelmiä.” Niin paljon kauniita sanoja, puheita, lahjoja ja kohtaamisia sisältyi viimeisiin viikkoihin. Virolaiseen tapaan saimme “kiitos- eli kunniakirjoja” niin Lähetyskeskukselta, arkkipiispalta kuin myös yhteistyökumppaneiltakin. Väestöministeri Riina Solman kävi kotonamme ja ojensi Piale kehystetyn kunniakirjan: “Kiitos, että olet auttanut Viron perheitä ja ihmisiä. Kiitos sinun, saavat virolaislapset kasvaa turvallisemmassa ja terveemmässä ympäristössä ja yhteiskunnassa.” Tero sai paljon kiitoksia tärkeästä työstä nuoris- ja musiikkityön kehittäjänä Viron kirkossa.

Viime metreillä Pian kirja “Kohti kokonaista ihmisyyttä. Kirkon perheneuvonnan synty Virossa” sai virolaisilta paljon positiivista huomiota. Kirjailija Imbi Paju juhlisti oman kirjansa, “Torjutut muistot”, valintaa Suomen kirjallisuusklassikoksi 16.6. ja pyysi Pian puhumaan juhliin kulttuuriministeri Tõnis Lukaksen jälkeen. Juhlissa Imbi kertoi Pian kirjan olevan kuin jatko-osa tai työkirja hänen teokselleen. Imbi Paju ja kaikki kirjan lukeneet virolaiset ovat antaneet palautetta, että kirja antaa heidän tunnoilleen ja kokemuksilleen sanat sekä laajemman ja syvemmän käsityksen samalla kasvattaen empatiaa. Menneisyyden torjuminen vaarantaa tulevaisuuden ja ihmisyyden, sillä historia toistaa itseään ja käsittelemättömänä trauma palaa vieden tilaa nykyisyydeltä. Itsensä pakeneminen ja muistamattomuus on helpompaa, mutta vasta itsensä ja menneisyytensä kohdannut ihminen voi olla kokonainen, luoda identiteettin ja elää suhteessa tasapainoisesti. Kun toista ei tarvitse epäinhimillistää tai suuntautua pelosta käsin, voi vapautua elämään rakkaudessa. Kirjaa saa edelleen ostaa mm. Lähetysseuran verkkokaupasta.

Johdatus on ihmeellistä. Kambodžan luterilaisesta kirkosta kävi kaksi vuotta sitten ensimmäinen delegaatio tutustumassa Viron kirkon Perhekeskukseen. Myöhemmin tapasimme lisää Lähetysseuran kambodžalaisia kumppaneita Helsingissä ja molemmilla kerroilla meille esitettiin toive, että olisimme kovin odotettuja ja toivottuja Kambodžaan käynnistämään perheneuvontaa ja tukemaan pientä kirkkoa, joka pienin resurssein tekee merkittävää työtä kansanmurhan ja raskaan historian traumatisoiman kansan parissa. Kambodžassa on noin kaksi prosenttia kristittyjä ja nuori luterilainen kirkko. Pääuskonto on buddhalaisuus ja Kambodža kuuluu maailman kymmenen köyhimmän valtion joukkoon. Juuri muuta emme vielä maasta tiedä, mutta on hyvä tuntee olevansa toivottu ja odotettu -sitten kun Kambodžan ovet avautuvat. Lähtöpäiväksi on suunniteltu 2.elokuuta, mutta epäilemme sen viisumien ja vallitsevan koronatilanteen takia siirtyvän. Tänään suremme sitä, ettemme voineet Virosta lähtiessä tavata kaikkia tärkeitä ihmisiä, emme voineet järjestää kaikelle kansalle avointa lähtöjuhlaa, emme ehkä saa sinun -rakkaan lähettäjän kättä puristaa ja joudumme tyytymään siihen, että ajatellamme toisiamme lämmöllä. Tämä on kuin kuva jumalasuhteesta, sillä Jumalan kanssa voimme tavata rukouksessa, veisuussa, luonnossa ja kaikessa elämässä -usein ilman

UUTISKIRJE

fyysistä kontaktia. Ja kuitenkin tuo suhde voi olla niin vahva, että se kantaa etäisyyden ja ajan yli. Suhde on vahva, sillä perustuu rakkauteen. Sinua ja meitä kantavat iankaikkisen rakkauden kädet ja ne myös yhdistävät meidät, olemme yhtä ja yhteydessä, vaikka emme toisiamme näe. Lähetystyöntekijänä voimme kuitenkin usein aavistaa ne hetket, jolloin meitä kannetaan aivan erityisesti. Ne ovat ne hetket, jolloin sinä muistat meitä ja työtämme -ja Jumalan Henki toimii. Kiitos siitä, sillä ilman sitä -pelkästään omasta voimastamme, emme jaksaisi tätä matkaa jatkaa. Missio vaatii tiimin, lähettäjiä ja lähtijät. Yhteinen tehtävä jatkuu ja toivomme, että kuljet kanssamme tästäkin eteenpäin kohti uutta työaluetta ja uusia haasteita. Kiitämme lämpimästi ja nöyrästi yhteistyöstä nimikkoseurakuntiamme: Kauhava, Lapua, Seinäjoki, Kurikka, Alavus, Rauma ja Laitila sekä Herättäjä-Yhdistys ry. Te olette mahdollistaneet työmme Virossa 11 vuotta ja kiitos työn hedelmistä kuuluu teille.

Koronavirus on koskettanut meitä kaikkia jollakin tavalla. Tälle kesälle suunnitellut Kauhavan Herättäjäjuhlat on siirretty pidettäväksi 2.-4.7.2021, mutta etäherättäjäjuhla voi seurata netin kautta 3.-5.7. ja tukea Herättäjän työtä, joka on Lähetysseuran tavoin kokenut taloudellisen iskun pandemian estettyä kokoontumiset ja normaalit kolehdit. Moni yritys, perhe ja yksittäinen ihminen on myös nyt taloudellisesti tiukilla ja on tärkeää säilyttää sydän avoimena, nähdä lähimmäisen hätä sekä tehdä voitavansa annetuilla lahjoilla ja resursseilla. Yhdessä selviämme huomiseen ja kantaessamme toinen toistamme matkamme muuttuu merkitykselliseksi. Toivokaamme siis yhdessä ja kuten virolaisilla on tapana sanoa, hoitakaamme toisiamme = hoidkem üksteist!

Jälleennäkemisen toivossa jätämme teidät hyvän, rakastavan ja elämää suojaavan Jumalan käsiin. Levollista ja virvoittavaa kesää, kaunist suve!

Mua siipeis suojaan kätke, oi Jeesus, Herrani.
Suo jassas suo mun olla, jos kuinka kävisi.
Sä kaikeks tule mulle valollas, neuvoillas.
Suo joka päivä elää mun yksin armostas.
(SV 227:1)

Enkelein -viimeistä kertaa Viron kirkon työntekijöinä ja perheen tässä kokoonpanossa:
Pia, Tero, Viola ja Vilja sekä lähetyskoira Loviise Ruotsala

Pia ja Tero Ruotsala

Pia toimii perhetyön, perheneuvonnan ja psykososiaalisen työn neuvonantajana Kambodzhan luterilaisen kirkon työyhteydessä sekä 20% Lähetysseuran psykososiaalisen työn hankkeissa globaalisti.

Tero toimii kirkollisen työn neuvonantajana Kambodzhan luterilaisen kirkon työyhteydessä.

Rukousaiheet

Jumalan varjelus ihmiskunnalle, lohdutusta läheisen menettäneille ja toivoa. Perheemme tulevaisuus..